

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete“.

FELELŐS SZERKESZTŐ
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ref. lelkész Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre 5 K. -- f. Negyed évre 1 K 25 f.
Fél évre 2 K 50 f. Egy szám ára 6 f.

TÁRSSZERKESZTŐK
PAAL GUSZTÁV,
ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
ref. koll. vallástanár Debreczen.

Tanítsd gyermekedet imádkozni.

... magzataitokat neveljétek a tudományban és az Úr beszédének intésében. (Eféz. 6. 4.)

E sorokban egy fontos kérdésre kívánom a keresztyén szülők figyelmét felhívni: egy kérdésre, amely a legfontosabb az összes kérdések között, amennyiben ennek helyes megoldásától függ úgy gyermekeinknek, valamint az emberiségnek is erkölcsé boldogulása, jövője.

A vallásos nevelést értem. Meg vagyok győződve, hogy az emberek között szaporodó erkölcsi bajnak oka első sorban a hiányos vallásos nevelésben rejlik.

A vallásos nevelésnek különböző utjai vannak, de én a legelső és legközvetlenebb módnak azt tartom, hogy rövid, komoly, szeretetteljes intésekkel az ég felé igyekezzék irányítani a szülő gyermekének szeméit, s erre különösen alkalmas lévén az imádság: *tanítsa imádkozni is.* — A gyermek már kicsi korában megtanítható lévén egyes rövidebb imákra, a szülő tanítsa meg őt ilyenekre, melyeket aztán a nap bizonyos szakában, reggel, délben, este szülőjével együtt mondjon el.

Hallhatni ugyan s magam is hallottam erre vonatkozólag bizonyos ellenvetéseket, a

melyek azt tartják, hogy a gyermeket zsenge korban imádkozni tanítani fölösleges: hogy a gyermek imájának nincs semmi értelme, mert, a gyermek az ima jelentőségét felfogni nem képes. Az ezen ellenvetésben rejlő látzólagos igazság azonban félre ne vezessen bennünket s ne zárjon el attól, hogy a gyermeki imának a gyermek jövőjére való áldásos befolyását felismerjük. Igenis: tanítsa a a szülő gyermekét már kicsi korában imádkozni! A komoly megilletődés, a vallásos áhitat, a csendes magabaszállás, melylyel imádkozás közben a szív eltelik, mindmennyi lélekzetvétele a léleknek, mely azt tiszta, éltető levegővel látja el. De ha a kis gyermek imádkozásával egyelőre nem is érnénk el egyebet, mint csak azt, hogy a gyermek az *ég felé szokik* tekinteni, már az is nagy nyereség, mert ezen megszokása később valláserkölsi érzületének emeltyűjévé válhatik. Azért mondom, hogy: Ti édes anyák, korán tanítsátok gyermekeiteket imádkozni! Ezen forrásból, ezen egyeseknek talán értelmetlennek látszó szokásból fakadhat számukra később az élet vize. A gyermek később, mikor gondolkozni kezd, gondolkozni fog imája felett is s lehetetlen, hogy az abban felhangzó Isten neve felemelő hatást ne gyakorolj_{on}

Szerkesztőség és kiadóhivatal,

hová a lapba szánt kéziratok

reklamációk és

előfizetési pénzek küldendők

Maros-Vásárhely,

Szentgyörgy-utca 9. szám,

ref. lelkészi lakás.

lelkére. Az isteni hatalom, gondviselő jóság s szeretet, melyet imáiban ajkaira vesz, s melyet, míg karjaitok között van, a legnagyobb áhitattal többször ki kell emelni előtte, eszébe fog jutni később is s szárnyakat ad lelkének, erőt karjainak, szívének.

Az Atlanti-tengeren egyszer öt nap és öt éjjel szakadatlanul dühöngött a vihar, úgy hogy az Amerikából Európa felé evező „Kornélia“ nevű hajó a legnagyobb veszedelemben forgott. A hajó egyik pillanatban a feltornyosult hullámok tetején lebegett, a másikon pedig mély örvénybe süllyedt: a hajó deszkái recsegték ropogtak s már alig bírtak ellenállani a hullámok ostromának. S a veszedelmet fokozta még az is, hogy egy pillanatban félrecsuszott a nagyvitorla s azt okvetlenül mielőbb meg kellett igazítani, mert különben a hajó a vihar martalékává lesz. De hát ki igazítsa meg? volt a nagy kérdés, mert az óriási viharban hozzá felmászni szinte lehetetlennek látszott. — A kormányos egy 12—13 esztendőes matrózfiura ráparancsolt, hogy másszék fel a kötélhágcson és igazítsa meg a vitorlát. A fiu egy özvegy anyának egyetlen gyermeke volt. A fiu majd az ingó árbóca, majd a kavargó hullámokra tekintett s esdő szemével kérni látszott a kormányost, hogy mentse fel a nehéz feladat alól. A kormányos azonban ismételten ráparancsolt. Ekkor a fiu engedelmet kért, hogy néhány pillanatra bemehessen a szobájába. Ez megtörténvén, néhány perc múlva kijött s ügyesen mászni kezdett a kötélhágcson. Egy jószívű utas, aki aggódva nézte a gyermek veszedelmes vállalkozását, szemrehányó hangon szólt oda a kormányosnak, hogy minek erőltette azt a szegény fiut, hisz élve aligha kerül le az árbócról. A kormányos azonban ezen szavakkal mentegette magát: „Felnőtt embert oda fel nem küldhetek, mert a vihar még könnyebben lesodorhatná: különben ne tessék félni, ez a fiu a legkitünőbb mászó“.

A vihar e közben még jobban dühöngött. A szélvész a gyermeket a kötélletrával együtt jobbra-balra csapkodta; de azért nagy nehezen felmászott az árbóca s megigazi-

totta a vitorlát. S néhány perc múlva sértetlenül ért le a hajó fedélzetére.

A kormányos megveregette a fiu vállát s így szólt:

— Fiam, nem féltél, mikor azt parancsoltam, hogy fel kell másznod az árbóca?

— De bizony, féltém én nagyon — felelt a fiu őszintén.

— S miért mentél be előbb a szobádba? — tudakolá a kormányos.

— Előbb imádkozni akartam, mert el voltam reá készülve, hogy élve nem kerülök vissza. Mihelyt azonban megimádkoztam, aggodalmam csillapult.

— És hol tanultál meg imádkozni? — kérdezte tovább a kormányos.

— Még otthon, édes anyám tanított imádkozni; mikor elbuesztam tőle, lelkekre kötötte, hogy buzgón imádkozzam s a jó Isten meg fog segíteni.

Az életből vett ezen példa is mutatja, hogy mily megbecsülhetetlen kincse az a gyermeknek, ha édes anyja korán megtanítja imádkozni. Gyermekeink előbb-utóbb kikerülnek az élet tengerére, ahol sokszor orkánok zúgnak, örvények tátongnak: s mi fogja gyöngye lelküket az elszedüléstől megóvni, ha ez az égi őrangyal nem lesz ott mellettük?

Kórházban.

Meglankadott a szenvedéstől

Lelkennek szárnya,

De még mindig fölbír emelni

A magasságba! . . .

Enyhét, vigaszt e sivár földön

Hol is keresne?

Midőn itt minden keserűség

S lélek gyötrelme.

Tul a felhőkön, mindenségen

Ott van az a hon:

Honnan enyh, vigasz száll lelkekre

Gyászos napokon.

*Eddig is csak úgy birta terhét,
Hogy oda szálla:
Hol nem egyszer lett meghallgatva
Buzgó imája! . . .*

*Úram! míg vissza-vissza küldöd
Onnan a lelke:
Adjad, hogy csak tenéked élve —
Lakozzék bennem.*

*Igy, mikoron lesz kondulása
A régórának:
Tudom, hogy szép reményi, álmai
Valóra válnak! . . .*

Dénes József.

Az evangélium mindeneknek.

„Azért küldött engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem”. Luk. 4, 18.

Az Úr Jézus keresztelő János követéinek adott ismeretes válaszát e szavakkal végezte: „És a szegényeknek az evangéliumot prédikáljatik”. Ézsaiás próféta 61, 1. v.-ben a Messiás munkái között első helyen említi az evangélium hirdetését. Az Úr Jézus nem azért említi legutoljára, mintha ezt tartaná a legcsekélyebbnek, sőt inkább mivel ebben találta összes működésének végcélját. Minden adományai között ez a legnagyobb, amivel a hozzája ragaszkodókat felruházza, hogy miként Ő tettel, szóval és egész lényével megjelenhessenek az Atyának nevét, ahogy az utolsó estén mondotta. (Ján. 17, 26)

Ezért foglalkozunk mi is e sorokban az evangélium terjesztésének módjaival, röviden az evangelizációval. A keresztyén diakóniának is a legfőbb és végcélja, hogy összes munkájával együtt és külön mindenkihez eljuttassa az örveendő üzenetet. S ha van e szegény világnak szüksége valamire, úgy az csak ez lehet. Mert minden földi nyomoruság onnét származik, hogy a világnak nincs alapja a mire építhetne; nem tudja, mit akar és mit kelljen cselekednie; mindig csak a felszínen mozog, s ha ez összetöredezik, mint a porhanyó jég, leomlik minden alkotása. Ezért arra van legnagyobb szüksége, hogy a szükség idején legyen valaki, aki a tapasztaláson alapuló meggyőződés erejével hirdesse neki Pálnak és Silásnak a két-ségbeesett filippibeli tömlöcztartóhoz intézett szavait (Ap. Cs. 16, 31.): „Higyj az Ur Jézus Krisztusban és üdvözülsz, mind te, mind pedig a házad népe.” Ez az intés oly egyszerű, hogy a legeggyűbb elme is fel foghatja és ha szívébe befogadta, követheti is; oly

rövid, hogy a legnagyobb sietség, a legfenyegetőbb veszély közt is megértheti bárki; és oly világos, hogy egész életében minden aprólékos dolgai közt is vezérelve lehet.

Vannak alkalmak, midőn a diakonia munkásai is tehetnek Jézusról bizonyosságot, bárha az ige hirdetésével nem bizattak is meg (1 Kor. 14, 34; 1 Tim. 2., 12; 1. Pet. 4, 11.). Fülöp evangelista leányai prófétáltak atyjuk házában (Ap. Cs. 21.), Priscilla rávezette Apollószot az Istenhez vezető útra; Lóisz és Eünike gyermekkorától fogva tanították Timotheust az Írásokra. Megtehetik azt ők is a kórházakban, szegény és menházakban stb. A házi istenisztelet tartása, vasárnap egy prédikáció elolvasása nemcsak jogukban, hanem kötelességükben is áll. A gyermekek oktatása, az ifjak vezetése feladatuk körébe tartozik, akár mint fő, akár mint mellékfoglalkozás.

A vasárnapi iskola angol formája 1680-ban keletkezett. Raikes Róbert gloucesteri hírlapkiadó kezdte meg, aki a tudatlan és elvadult fölserdült gyermekeket összegyűjtötte és fizetéses tanítókkal taníttatta vasárnaponként írásra, olvasásra, számolásra és vallásra. S azért vasárnap, mivel hétköznapokon munkába jártak. Ez iskola nagy hiányt pótolt Angliában, mivel abban az időben az általános iskola kötelezettségre senkisémm gondolt és számosan nőhettek fel a nélkül, hogy Úr Jézust csak nevéből ismerték volna. Csakhamar fel is karolták ez intézményt és az angol és amerikai gyülekezeti élet nélkülözhetetlen alkatrésze lett. Az európai szárazföldre 1824-ben hozatott be s Wichern működésének kiinduló pontja lett és a belmisszió eszközevé vált úgy az egyház, mint a szekták kezében. A vasárnapi iskola egyébiránt nem volt teljesen ismeretlen a protestáns gyülekezetekben, mert úgy a lutheri, mint a református egyházban szokásban volt a reformáció százada óta a katekizáció. A vasárnapi iskola oktatási módja a csoportrendszer, melynek jelentősége abban áll, hogy a tanító közelebből megismerkedik a gyermekekkel és családjaikkal. A statisztika szerint Németországon is a nagyobb városokban a csoportrendszert alkalmazzák, vidéken pedig rendszerint maguk a lelkészek vezetik, ezért a falukon gyermek isteniszteletté változott át. Kicsiny gyülekezetekben nehéz alkalmas segédeket találni, de meg kevesebb is rájuk a szükség. A nagyobb gyülekezetekben, fölöttébb kívánatos volna, hogy miként Angliában minden rendű és rangú komoly egyháztagok munkatársak lennének. Nemcsak a gyülekezeti életre lenne ez emelő hatással, hanem a munkások szellemi fejlődésére is nagyon hasznos lenne.

A konfirmált ifjak bibliaolvasó gyülekezései is Angliában keletkeztek, ahol egyébiránt a különböző társadalmi osztálybeli és különféle foglalkozású egyénekek külön is tartanak bibliai órákat. Helyesen vezetve a Szentírás mélyebb megértését és a megtanul-taknak az életre való alkalmazását tekintve jó gyümöl-

csöket érlelhet. Gyakran ezek alkotják a leány, a nő és más egyesületek gyülekezéseinek a legkedvesebb részét és sok olyan embert összehoznak, akiket nem ragadt el teljesen a világ, s akik azért meg tudják becsülni a bizalmas társaságot, a szerény megvendéglést (egy kevés kávé, vagy tea) és a mellett a lelki táplálékot is óhajtozzák. Az angol keresztyének igen leleményesek az ily estélyek rendezésében, melyekre meghívják a szegényeket, csonkákat, sántákat és vakokat“ le egészen az elzüllöttékig, mint gróf Shaftesbury még a hivatásos tolvajokat is összegyűjtötte, — megvendéglte s lelkőkre beszélt. Tartanak ily összejöveteleket a vasárnapi iskola növendékeinek szülői számára a is, hol a nevelésről tartanak elmélkedést stb. Ugyszinte a nők is összegyűlnek, magukkal vivén saját vagy gyermekeik ruháját (varróegyesületek). Jó dolog a hasznost a kellemessel egyesíteni, csak a fődolgot, a gyülekezettel és annak a fejével való összeköttetést sohasem szabad szem elől téveszteni. Csaknem hihetetlen, hogy a reklam, a humbug mennyire befészkelte magát némely amerikai egyházba. Legyünk „okosak, mint kigyók“, de a galamb ártatlanságával.

Az ugyanazon körhöz tartozók gyakori összegyülekezéséből támad az egyesület. Legfontosabbak ezek között az ifjusági egyesületek. Mi lesz a konfirmandusaimból, sóhajt föl sok lelkipásztor s vele a szülők és buzgó egyháztagok. Az ifjak nagy része, a mikor kikerül az életbe, lassanként úgy elhanyagolja a templomot, hogy talán csak akkor lépi át ismét a küszöbét, mikor családot alapít. Szükség van ezért oly helyekre, a hol az ifjak a szabadság és vidámság után való vágyukat kielégíthetik, de a hol egyszersmind az erkölcsi és vallásos tartalékjuk erősödést nyer, a hol Isten igéjével, mely „utjukat szerencsésé“ teszi, megismerkedhetnek, még pedig oly formában, mely hozzájuk legillőbb. Csak előnyükre válik, ha egyidejűleg fejlődik lelki és testi erejük s erkölcsi komolyság társul a tudományokban vagy a mesterségükben való előhaladásukkal. Sok kezdeményezés után legnevezetesebbé lett az egész világra kiterjedő Keresztyén Ifjusági Egyesület, az angol Nasmith Dávid alapította 1823-ban és véglegesen szervezte Willams György 1844-ben, ki a központi választmányának elnöke volt 1905-ig. E világszövetség 1855 óta minden három évben konferenciát tart és három utazó ügynököt foglalkoztat, közel ötezer egyesület tartozik kötelékébe félmillió taggal. Sok nagy városban saját házuk a Keresztyén ifjusági egyesületeknek több millió korona értékben

Egy őszinte és komoly kérdés az őszinte és komoly református emberhez?

— Mikor imádkoztál, mikor voltál templomban, mikor vettél úrvasorát legutoljára?

A feleletet ki-ki adja meg önmagának Isten előtt, a maga jó lelkiismerete szerint.

Isten igéje.

Gyarapodjál, mint Jézus!

Olvasandó: Lukács ev. 2, 52.

II.

Hát ti barátaim gyarapodtok-é?

Tudom, hogy testetek fejlődik. Kérdésem más pontra irányul.

Gyarapodtok-é bölcsességben? Talán ismeretekben. Ti, akik sok kérdésben többet tudtok, mint atyáitok, tudjátok-é úgy számlálni napjaitokat, hogy bölcs szívvvel járjatok? (Zsolt. 90, 12.) Tudományos, ipari, politikai dolgokban előbb vagyunk, mint a Jézus korabeli római és zsidó társadalom, de haladtunk-e abban a bölcsességben, amelyet Jakab, az Ur atyja-fiai ajánl és amelyről azt mondja, hogy „először tiszta, azután békességes, kiméletes, engedékeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel telt, nem kételkedő, nem tettető“ (Jak. 3, 17.) Az ilyen kitünő bölcsesség megérdemli a fáradságot, hogy keressük. Keresitek-é? Van-e haladásotok e tekintetben? Korunk sokat törődik az emberi jogokkal. Nem volna-e még bölcsőbb, ha foglalkoznánk az isten jogaival is? Fáradoztok-é ti ezen?

Azután gyarapodtok-é kegyelemben? Nézzük csak, kedves barátom! Gondolj életednek olyan szakaszára, mikor megsokasodott rajtad a kegyelem. Talán vallásoktatásod végén történt az, vagy valamelyik imádságodnak nyilvánvaló meghallgatásakor. Én nem tudom. Te tudod. Haladtál-e azóta? Az Urat való amaz egyezséged bensőbbé vált-é azóta? A hála, mely akkor kezdődött lelkedben, ott van-e s nagyobb teret nyert-é azóta? Meg van írva, hogy akinek van, annak adatik és még többje lesz. Megvalósult-e életedben e különös ige igazsága? Ebben az órában több szeretet, több alázatosság, következkép több erő van-e benned, mint tíz évvel, mint egy évvel, mint félévvel ezelőtt?

Továbbá ami a kedvességet illeti, hogy barátságosan és világosan szóljak: kedvesebb vagy-e, mint megtérésed alkalmával voltál? Azon dolgok között, amelyeket Pál méltóknak tart arra, hogy szüntelen foglalkoztassák a filippibelieket, nem csak azt említi meg, ami igaz, ami tiszta, hanem azt is mind, „ami kedves és dicséretre méltó.“ (Filip. 4, 8.) Gyarapodtok-e ez irányban? Vagy azzal áltatjátok magatokat (természeti emberetek szívesen veszi), hogy az epés és mogorva keresztyén hivebb tanítványa a Krisztusnak, mint az, akinek szíve rokonszenves és arca vidám? Sok keresztyén láttára, hallatára azt hinnőké mintha Pál apostol nem azt ajánlotta volna a filippibelieknek, ami szeretetre méltó, hanem azt, ami vad, fanyar . . . Barátaim, Jézus gyarapodék kedvességben.

Végül, Lukács megösmerteti a Megváltó gyarapodásának tanuit, egyszersmind biztosítékait. „Isten előtt — ngymond — és az emberek előtt.“ Nem

olyan titkos fejlődés volt az, hogy az emberek észre ne vehették volna. De nem is olyan zajos és feltűnő, hogy Isten észre ne akarta volna venni. Még ellenségei is bizonyosságot tettek róla. „Mester“, mondják neki egyszer a farizeusok és heródiánusok, „tudjuk, hogy igaz vagy . . . nem a látszatra nézel és az Isten utját tanítod az igazság szerint!“ (Mk. 12, 14.)

Ezen a ponton is kínálkoznak a kérdések. A ti bölcsességben és kedvességben való hala ástoknak tanúi-e Isten és az emberek?

Néha, különösen a keresztyén élet első lendületében, csak az Isten helyeslésével akar törőni az ember. Csak Ő lássa, szokás mondani, csak Ő eléged-

a kettő farizeusság s mind a két forma egyaránt gonosz. Óvakodjatok mindeniktől.

Másrészt nem kevésbé veszedelmes és bűnös dolog volna az emberek tetszését, bizonyosságát oly sóvárgással keresni, hogy közömbösek legyünk az Isten bizonyosága iránt. Pedig úgy látom, hogy a veszély különösen ezen az oldalon fenyeget. Nemde, kedves barátaim, az emberek dicsérete és helyeslése a ti életetekben jelentős tényezője a fejlődésnek, vagy visszaesésnek? Mikor tapsolnak, meg vagytok elégedve s mindent elkövettek, hogy tovább is rászorgókat e dicséretre. Ha hizelegve magasztalják kegyességeteket, ti azt egészen helőénvalónak találjátok.

Sárospataki ó kollégium.

jék meg velem, keveset adok arra, hogy az emberek dicsérnek-e, vagy gáncsolnak. Jó lelkiismeretem biztosít, hogy haladok, bánom is én a többit!

Első tekintetre úgy látszik, hogy az ily különködés előhaladott kegyesség jele. Vigyázzatok. Talán nem egyéb, mint önzés, vagy gög, vagy mind a kettő. Ha azt állítjátok, hogy csak az Isten ítéletére adtok valamit, bizonyosok vagytok-e, hogy nem csupán a saját véleményeteket helyezitek más fölé? A farizeusoknak kettős arca van. Vagy félreáll, hogy a sokaság csodálatát és bókjait kihívja. Vagy kicsinylően leszállítja csaknem minden felebarátját a „ragadozón, hamisak, paráznák“ sorába (Lk. 18, 11.) De ez mind

tok. Könnyen meggyőznek arról, hogy kegyességetek kissé szigorú s egy kis tágitás nem ártana neki. Óh e kegyes hizelgések (ha szabad együtt kimondani e két szót) mennyi bajt okoztak s okoznak naponként! „Jaj néktek, mondja Jézus, jaj néktek. ha mindenek jót mondanak rólatok, mert így bántak apáik is a prófétákkal“ (Lk. 6, 26.)

Imént mondtuk, a közvéleménnyel dacolni és azt megbotránkoztatni, nem szükségképpen a megszentelődés jele; most pedig azt monjuk hasonló meggyőződéssel: Futni e vélemény után, keresni biztatásait, hozzászabni életünket, gyöngeség, hogy ne mondjam, gyávaság jele. Térjete vissza Jézushoz,

barátaim. Vegyétek őt példaképül, mesterül s különösen Megváltóul. Ő gyarapodék „Isten előtt és az emberek előtt.“
Barde Eduárd után.

(Vége.)

Kegyesség utja.

Jézus az enyém.

Egy kis vasárnapi iskolás leány tanítónőjétől azon feladatot kapta fel, hogy írja fel Jézusnak minden nevét, a mire csak emlékszik. Nagyon sokat nem tudott, mert még nagyon kicsi volt, de végül ezt írta: „és ő az én édes Megváltóm“.

Elmondhatod-e te is, amit azon kedves kis leányka felírt: „Jézus az enyém, az én kedves Megváltóm“. Akkor mondhatod azt is: „én az ő gyermeke vagyok“.

Elég volna, ha ezt mondhatnád: „Jézus az enyém“. Ugy-e neked van sok mindened s néha könnyelműségből egyet-mást elfelejtesz, vagy el is veszítesz; de Jézusod csak egy van s mi lenne belőled, ha őt elveszítenéd.

De te az övé vagy! Nemesak ezt énekelheted: Az Úr az én őriző pásztorom, hanem ezt is: Én az Ő báránya vagyok.

Veszít-e el jó pásztor juhait közül csak egyet is? Megfeledkezik-e csak egyről is? Enged-e csak egyet is széttépetni? Nem, mert ő világosan mondja: „Az én juhaim soha el nem veszhetnek és senki sem ragadhatja ki azokat az én kezemből. (Ján. 10, 28).

S ez a mennyei pásztor juhait nevékről ismeri. Hány ezer juha van neki szerte-szét az egész földön s még sem felejtí el nagy nyájából csak a legkisebb báránykát sem.

Mily boldog gondolat ez, hogy nektek van egy szeretetteljes, kegyelmes Megváltótok, ki titeket nemcsak névszerint, hanem valóban ismer, a ki ismeri minden hibátokat és fogyatkozástokat, tudja minden kis bajotokat és megpróbáltatástokat. És szíveteket kitarthatjátok előtte s nem fog egyet sem elfeledni az övéi közül.

Édes Megváltóm, szerető pásztorom, hálát adok neked azért, hogy én a te bárányod, vagyok. Tudod te, hogy én könnyen eltévelyedhetném nyájad közül. Vigyázz azért reám, tarts meg oltalmadban kérlek s ne hagyj soha elvesznem. Amen.

„Az Úr énnékem őriző pásztorom,
Azért semmiben meg nem fogyatkozom,
Gyönyörű szép mezőn engemet éltet
És szep kies folyóvizzen legeltet.
Lelkemet megnyugtatja szent nevében
És vezérl engem igaz ösvényében.“

Egyháztársadalom.

Magyarország.

Erdélyi egyházkerület. Kolozsvár. Az erdélyi egyházkerület egyháztársadalmi értekezletének választmányát folyó hó 16-ára Kolozsvárra gyűlésre hívta össze az elnökség. E választmányi ülésnek fontos tárgya lesz az őszi nagy gyűlés érdekes tárgyainak előkészítése a mely iránt a többi testvér-egyházkerületekben is nagy érdeklődés mutatkozik. Az érdeklődést növeli az a körülmény, hogy ugyanez időben, a megfelelő időbeosztással tartja meg az egyházkerület őszi rendes közgyűlését, a melyen tudvalevőleg a régi Erdélynek ősi hagyományait követő főurak a Bánfiak, Bethlenek, Telekiek, Kemények, Toldalagiak, Zeykek családjai mellett együtt vesz részt az erdélyi magyarság értelmi képviselője. A tárgyak, a melyek megbeszélés tárgyait fogják képezni, két irányba fogják terelni a munkát. Az első a belső lelkiélet fejlesztésére fog irányulni s ebben főként a lelkesítő hivatás magas rendeltetését és szent szolgálatait fogja méltányolni és *együttal igényelni*. A gyűlés második megosztása az egyháztársadalmi s együttal szociális munkák és feladatok végzéséről fog tájékozni, a melyeknek jelentőségét Br. Bánffy Dezső egyházkerületi főgondnok ur önmagyméltósága e szavakban tette kötelességünké: ... *Komolyan és erélylyel munkálni a vallásosság, a szeretet, a szabadság elveinek érvényesülése érdekében!*

Tiszáninneni egyházkerület. Sárospatak. Minden zaj nélkül, de igaz bensőséggel, magvető buzgósággal, gyümölcsözést kilátásba helyező munkálkodással folyt le a magyarországi keresztyén diákszövetségnek június 28-tól július 4-ig Sárospatakon tartott ez idei ülésének. A cél, amely az emberi társadalom erkölcsi újjászületésének eszközlése az által, hogy a diákokban, mint a társadalmi élet jövő vezetőjeiben felébressze és megszilárdítsa a Krisztus evangéliumában és a keresztyén hitben gyökeredző keresztyén erkölcsi öntudatot, eléggé ismeretes, s csak sajnálni lehet, hogy a magyar keresztyén diákok nagy tömegének kilence, bármilyen okból is távolmaradt onnan, ahol az előkészítés oly nemes eszközeivel találkozunk. Azonban annál nagyobb lelkiépülésére voltak egymásnak a résztvevők. A gyűlésen képviselve volt Budapest, Kolozsvár, Komárom, Pápa, Sopron és Sárospatak iskoláinak küldöttei. A megnyitó gyűlést 28-án este 8 órakor tartották. A résztvevők a napnak ugyszólván minden szakát felhasználták lelki épülésre, kölesönös fejlesztésre. A délelőtti s az esti órákban komoly tárgysorozatok, a délutáni órákban pedig bibliát tanulmányozó gyűlések kötötték le a jelenlevők szívét és figyelmét. A gyűléseken előadott és megvitatott tárgyak a következők: *A keresztyén diák jelleme* (Előadó; Pongrácz József), *A ker*

diák feladatai (Victor János). *A ker. diák küzdelmei* (Révész Imre), *A ker. diák erőforrásai* (Ruzsás Lajos), *Az Imádkozásról* (Pongrácz József), *A bűn mint vétség magunk ellen* (Victor J.), *A bűn mint vétség mások ellen* (Ruzsás Lajos), *A bűn mint vétség Isten ellen* (Pongrácz József). *Ki volt Jézus?* (Viktor János).

Az előadott tárgyak, valamint a bibliaolvasó órák mindmegannyi nemes törekvéseiről, mély vallásos kedélyről, komoly elmélyedésről és munkálkodásról tettek tanubizonyságot. A gyűlés egyes mozzanataiból még kiemelhetjük nevezetesen azt, hogy a jó ügy minél szélesebb körben való terjesztése, s minél sikeresebb munkálkodás érdekében a szövetség szeptembertől kezdve egy lapot indít, valamint, hogy egy utazó titkári állást létesített, amely újonnan szerzett állást be is töltötték Victor János budapesti teológus személyében, míg a pénztári állásra Pongrácz József püspöki titkárt kérték fel. A jó Isten adja, hogy mind eme nemes törekvést, az Úr szőlőjében való munkálkodást a gyümölcsözés igaz sikere koronázza s a kitűzött zászló alá, amelyre a Krisztus neve van felírva, a magyar diákság ez időszert elmaradott kilence is megtérjen.

Németország.

Barmen—Elberfeld. Az evangéliumi férfi és ifjúsági egyesületek és a keresztyén ifjúsági egyesületek ez év július 28, augusztus 2-a közötti időben tartották meg XVII. világkonferenciájukat. Ezen áldásos egyesületek, legújabb statisztikai kimutatásaik szerint, már behálózták az egész világot. Szövetségük keretébe 7833 egyesület tartozik s ezek tagjainak száma 821209. E szép számú ifju érdekében való keresztyén munkát 2973 szekretáriátus végzi és az egyesületi házak száma 1161, mintegy 200,999,999 márka értékben. És ez a szervezet, igazán a parányi magocskából fejlődött nagygyá. Az 1855. évi I. párisi kongresszuson 7 állam 35 taggal vett részt, de az 50 évi jubileumi ünnepélyen, a melyet szintén Párisban tartottak meg, már 25 állam vett részt 694 hivatalos kiküldöttel. Nagyobb szabású kongresszusok voltak a következő helyeken: Londonban 1894-ben, hol 779, Bazelben 1898-ban, hol 708, Krisztiániában, hol 579 delegátus vett részt. Németországban eddig elé háromszor ünnepelt a Szövetség. És pedig: 1865-ben Elberfelden, 1875-ben Hamburgban és 1884-ben Berlinben. E világszövetség célja az ifjúság életének megnemesítése, a keresztyén eszményekhez irányítása. Érdekesen különbözik az egész szervezet a pápizmus érdekes szolgálatára alapított u. n. kath. ifjúsági vagy legényegyesületektől, amelyek általánosan igen-igen kevés kivétellel csak szorakoztató, zene, esetleg színi-műkedvelő egyesületek, sakk, kugli, esetleg éppen kártya-játék kultiválására alkalmas helyiségek, mert ezeknek a könnyebb üdítő világi szorakoztatás alkalmakon felül, vallás erkölcsi céljuk is van

és ez a keresztyén jellemképzés. A kongresszus ideit tárgyalásainak központja volt: „Jézus és a gazdag ifju.“ Azután értékes tanulmányok eredménye volt ismertetése annak, hogy: „Minő hatást értek el a keresztyén ifjúsági egyesületek a különböző foglalkozású férfiak és ifjak (studensek, katonák, matrózok, kellnerek, szállodai alkalmazottak) között?“

Angolország.

„Seedtime and Harvest“, a londoni Traktátus Társulat angol folyóirata, jelentést ad tizenegy lélekről, kik ezekben a hetekben tértek meg a társulat iratainak olvasása következtében. Itt Magyarországon is a múlt évben történt, tizenhárom oly esetről tudok, a melyben Isten olyan iratokat mint, „Jöjj Jézushoz“, „Jézus Szavai“, „Az emberi szív“ stb. használt és az olvasók megtértek. Miért nem osztják többben szét a nép között e társulat kiadványait, mikor Isten ezeket olyan gazdagon áldja? Ezek beszerezhetők a „Vasárnap“ szerkesztősége útján is.

Délamerika.

Peruból nem régiben egy misszionárius jelentette, hogy egy szabó-mester utána szaladt s azt mondta: „Uram, tegnap adott nekem egy kis könyvecskét. Az első rész szól Keresztelő Jánosról, a második egy lakodalomról, a harmadik egy emberről, a ki Jézushoz ment éjjelen. Ezek csodálatos szavak! Adhat-e valami többet Jézusról?“ Ilyen illusztrált bibliai részek, szétosztásra alkalmasak, kaphatók a Skót Nemzeti Biblia Társulattól, Budapest, Hold-u. 3.

Ázsia.

Ping Yang területében (Koreában) a múlt évben volt 151 Biblia-Kör 6575 férfi taggal. Ping Yang városban volt 3 Biblia-Kör 1500 férfi taggal. Ezekon kívül 3500 nő vett részt a különböző női Biblia-Körökben. Hely még van a mi Biblia-Körünkben!

Afrika.

Nyugat-Afrikából örvendetes hír jön. A Niger folyó deltájában nagy lelki ébredés kezdődött. Egy misszionáriust ismerek, a ki ott munkálkodik. Mikor láttam, azt mondta nekem: „Oly borzasztó az ottani népnek élete és szokása, hogy mikor ott voltam, mondhatom, hogy pokolban voltam.“ Most pedig sokan megfordulnak a sötétségből a világossághoz. Az ige nek van hatalma.

HIREK.

Olvassuk rendszeresen a Bibliát.

(Hetí utmutató a Biblia-olvasáshoz.)

Világi hiábavalóságok.

1909. Szeptember 13 Hétfő. Jövevények. I. Pét. 2:11—25.
14 Kedd. Ne szeressétek a világot. I. Ján. 2:15—17.
15 Szerda. A Sátán ajánlata. Máté 4:8—11.

1909. Szeptember 16 Csütörtök. „Meg ne vessétek azt, aki szól.” Zsöl. 12:25—28.

17 Péntek. „Látványosságá lettünk.” I. Kor. 4:6—13.

18 Szombat. „Leomlott a nagy Babilon.” Jel. 18:1—8; 21:1—5.

19 Vasárnap. Híjávalóságok. Préd. 1:12—18; 2:1—11.

Szólj arról, hogy mily ellentétben állt a világi szellem a keresztyén szellemmel, a Krisztus a Béliállal.

Személyi hírek. Báró *Bánffy* Dezső v. b. t. t. egyházkerületi főgondnok, e hó 16-án tartandó igazg. tanácsi ülésre Kolozsvárra megy. Dr. *Kenessey* Béla erdélyi püspök az e hó 13—14. napjain tartandó lelkészképesítő vizsgák után, 18-án már püspöki körutra indul *Nagy* Károly egyházkerületi főjegyző, *Jancsó* Lajos közügyigazgató esperes és *Pünkösti* Pál főszámvizsgáló kíséretében. A püspök úr ezuttal a nagy-szebeni egyházmegyét látogatja meg. Dr. *Szabó* Aladár budapesti lelkész október 12—13. napjaira a Bethania Ker. Szövetség és Filadelfia diakonissza-intézet érdekében leendő propaganda ügyében Kolozsvárra megy. Dr. *Baksay* Sándor dunamelléki püspök, részben a budapesti ref. theol. akadémián folyó lelkészképesítő vizsgálatokon leendő elnöklés, részben nagyfontosságú hivatalos ügyek elintézése céljából, székhelyéről több napi tartózkodásra Budapestre utazott.

A magyarországi ágostai testvérek gyűlései. Augusztus 17—18-án volt a dunántúli egyházkerület közgyűlése. Első nap ment végbe a soproni ev. templomban vései *Véssey* Sándornak, a dunántúli evang. egyházkerület új felügyelőjének nagyméretű ünnepléssel egybekötött beiktatása. A beiktatásra az országnak csaknem valamennyi protestáns egyházvezére megjelent. A magyarországi református egyházat dr. *Antal* Gábor dunántúli püspök képviselte. A Ne temere ügygyel kapcsolatban Gyurátz püspök a lelkészkart éberségre és lankadatlan munkásságra szólította fel. A bányaevangélikus egyházkerület e hó 9—11. napjain tartotta közgyűlését, a melyen *Zsilinszky* Mihály főfelügyelő megnyitó beszéde országos feltűnést s a higgadtan gondolkodó katolikusok körében is mély hatást keltett. *Zsilinszky* e beszédében rámutatott a római pápának a magyarországi vegyes házasságok ügyében — Ne temere — elfoglalt álláspontjának újabb törvénytelenégeire s erősen ostromozta azokat a katolikus papokat és klerikálisokat, akik a Katolikus Népszövetség révén beviszik a politikát a vallásba. „Nem egyéb ez — ugymond — mint a múlt század negyvenes éveiben felidézett vallási harcnak lelkiismeretlen megismétlése.”

Hallgassuk meg Jézusnak a tisztaságra vonatkozó szavait. „Boldogok a tiszta szívűek, mert ők az Istent meglátják”. A tisztátalan szívűek nem látják meg. De a tiszta szívűek „látják”, azaz valóságnak ismerik, tapasztalják közelségét, diadalmas segítségét.

Egy német Bolyay-kutató. Érdekes vendége van néhány nap óta a marosvásárhelyi kollégiumnak. *Haeckel* Pál karlsruhei egyetemi tanár, a nagyíró

matematikus, aki tagja Tudományos Akadémiának is, 3-ika óta, *Kürschák* József műegyetemi tanár társaságában, Marosvásárhelyen időzik. A tudós tanár társaságához Kolozsvárt *Schlesinger* dr. egyetemi tanár is csatlakozott. A három tudós most a marosvásárhelyi kollegium vendége, amelynek képviselőjében a pályaudvaron *Kss* Tamás tanár jelent meg fogadására. *Haeckel* tanár a Karlsruhetől Marosvásárhelyig terjedő hosszú utat ezuttal másodszor tette meg, mert szükségesnek találta, hogy a két Bolyay kritikai és teljesen kimerítő életrajza megírassék és éppen ezért rászánta magát, hogy Marosvásárhelyen összegyűjtse a két Bolyayra vonatkozó iratokat, leveleket és egyéb felfedezhető emléktárgyakat. *Haeckel* úgy tervezi, hogy a tudományos világot rendkívül érdeklő munkát egyidejűleg német, angol és magyar nyelven fogja kiadni. Ez utóbbinak kiadásáról a Tudományos Akadémia fog gondoskodni.

Világ folyása.

E hét elejét az előző hét zárófejezete kezdte meg. Értjük alatta a világhírű *orvosi kongresszus befejezését*, a mely alkalomból gróf *Apponyi* Albert vallás és közoktatásügyi miniszter ö exellenciája fényes estélyt adott a külföldi vendégek tiszteletére. Érdekes felemlíteni, a záróünnepségek keretében *Apponyi* miniszter, egy fényes és hatalmi szónoki beszédet is mondott, amelylyel magával ragadta a hallgatóságot. A napilapok szinte nem is tolmácsolható e ragadtatással szólnak a magyar közoktatásügyi miniszterről s a mi lelkünk is felhevül és egész elragadtatással gondol arra az eshetőségre, ha az idegen nemzetiségűek hitoktatásának nyelvi és pedig magyar nyelvi kérdésénél ugyanezt az ékeskedő magatartást tanúsítja — végig E tárgyban ugyanis a dolog lényege ez. A miniszter elrendelte, hogy az összes felekezeti és állami magyarajku iskoláknál, az p. o. oláhok vallásitanítási nyelve is magyar legyen! Ez ellen az oláhok országos oláh nagygyűlést akarnak összehívni. Ez az országos oláhgyűlés azonban érdekes tervet váltott ki igen sok törvényhatóságban, azt t. i., hogy a magyar miniszteri rendeleteknek nem engedelmeskedő oláh főpapoknak az ősi magyar állam birtokaiból az ő céljaikra átengedett földbirtokokat és egyházi javakat vissza kell venni s a szegény nép közt, jutányos árban fel kell osztani, illetőleg szekularizálni. Hogy a nép fia, az egyszerű földműves is földet kapjon s megélhessen, erre ujabban is szép eredményel működött *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, aki közelebről is 27 község területén segítette a kisgazdákat a birtok parcellázásban, ingyenes műszaki és jogi segélyben, sőt olcsó földkölcsonök szerzésében is.

Az elmúlt hét egyébiránt sok változást nem hozott a magyar nemzet belpolitikai életében. *Lesz-e önálló magyar bank? Nem lesz?* Még mindig találgatás kérdése s a mi a legszomorubb a dologban, az, hogy e fölött vetélkedvén a pártok, azok hiriapjainak egyrésze olyan durva és undorító hangon ír a más pártbeliekről, hogy az szégyene a magyar népleleknek. A nagy királygyakorlatok után fog eldőlni a kérdés. Ez most az érdeklődés központja, mivel ez alkalommal újból találkozik a német császár a mi királyunkkal és a trónörökösével *Grossmeseritsch* kis morvaországi faluban, ahol bizonyára sok nagyjelentőségű kül és belpolitikai kérdés is szőnyegre kerül.

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület Egyházi Értekezlet célja.

Az Erdélyi Ref. Egyházkerületi Egyházi Értekezlet célja: 1. egyházi ismeretek terjesztése, a ref. keresztyén vallás — erkölcsi öntudat s egyházi ösztartás érzésének ápolása, a református hit és egyházi-élet erősítése, az egyházi és világi elemnek egyházunk isteni küldetéséből folyó feladatainak megoldhatása által követelt közös munkára tömörítése.

2. Az Értekezlet az erdélyi ref. egyházkerület felügyelete és védelme alatt áll.

Az Értekezleti Tagság.

Az értekezlet tagjai: a) alapítók, kik az értekezlet céljaira egyszersmindenkorra legalább 100 koronát adnak;

b) rendes tagok: egyháziak és világiak, a kik évenként 2 koronát fizetnek;

c) pártoló tagok: kik valamely legkisebb anyagi áldozattal járulnak az értekezlet céljaihoz;

d) dísztagok: kik az egyházi élet mezején szerezett érdemeik folytán ilyenekül megválasztatnak.

Igy alkalom és mód van adva arra, hogy minden református férfi és nő az értekezletnek tagja lehessen: a gazdag koronáival, a szegény filléreivel vegyen részt egyháztársadalmi szervezetünkben. A ki a maga áldozatát csak természetbeni adományokkal róhatja le (kézimunka, gabona stb.) legyen így támogatónk. A helyi körülmények s viszonyok helyes utat fognak mutatni az eljárásra.

Minden háztartásban, szegény és gazdagnál,
egyaránt használják.

a világhírű JOHN-féle házi

GŐZMOSÓGÉPET.

Hetenként előre közzétett más-más családnál nyílt város próbamosásokat rendezünk, melyhez az érdeklődő hölgy közönséget szívesen látjuk. Vámitó fehér ruha, teljes ruhakímélés, 75° idő-, pénz- és munkamegtakarítás. Kimerítő ismertetéssel szívesen szolgálunk. A gépek részlettízítésre is kaphatók:

FISCHER GYULA és FIAI, erdélyrészi vezérképviselősegédei,
Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap” célja?

A „Vasárnap” célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és szerető magyar és első sorban derek református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének: megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen,

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra”?

A „Vasárnap” előfizetési díja egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fill., negyed évre 1 korona 25 fillér. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap” kiadóhivatala címére Marosvásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést célszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni. Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elő. A „Vasárnap” jutányos áron hirdetések is elfogad.

Maros-Vásárhelyi Közhasznú Takarékpénztár Részvénytársaság

Közművelődési és jótékonycélokat szolgáló pénzügyintézet

Maros-Vásárhelyt

Szentgyörgy-utca 18. sz.

Azért alapított, hogy tiszta jövedelmét a magyar nemzeti eszmék támogatására, egyházak, iskolák és emberbaráti intézmények állandó segélyezésére fordítsa.

Takarék betéteket elfogad, könyvecskékre és folyószámlára, naptól-napig számított 5 százalék kamat mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Beszámitol váltókat, utalványokat, jelzálogilag vagy más módon biztosított egyéb követeléseket.

Kölcsönöket ad telekkönyvezett ingatlanokra, hatósági jóváhagyás mellett lekötött törvényhatósági, községi vagy egyházi javadalmakra és jövedelmekre.

Tisztvizező törlesztő kölcsönöket nyújt 10—15 évre, életbiztosítással kapcsolatosan.

Folyószámla és nyílt hitelt engedélyez fedezet mellett.

Törlesztéses jelzálog kölcsönöket közvetít a legelőnyösebb feltételekkel.

Értékpapirokat vesz és elad, saját és idegen rovásra.

A Magyar élet- és járadékbiztosító intézet székhelyföldi vezér-
képviselője.

Saját ház.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona.
Takarékbetétek: 8 millió korona.

Agrár Takarékpénztár R.-Társ. Maros-Vásárhelyt.

Fióktézetek. Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsiszentgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

A takarékossgot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket** izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek, hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elkölts., könnyen ellentállhat.

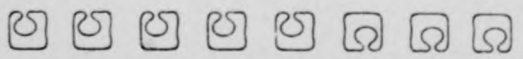
Ha legalább egy korona a perselyében összegyűl, sziveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megkarított összeget a perselyből a t. cím jelen létében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzgyűjtés újból kezdődik.

Agrár takarékpénztár r. l. Maros-Vásárhelyt.

LEGJOBB

cement, gipsz, parketta, ablakredőny, Bohn-féle fedélcserép, mezőgazdasági gépek, a világ legjobb családi és iparos varrógépei, mosógép, jégszekrény, Dürkopp-kerékpár, gramophon, izzólámpák, kábelek, szobacsengők.

Gyenge és erősáramú **villanyszerelevények,**

villamos-esillárok, részletfizetésre is kaphatók:

FISCHER GYULA és FIAI cégnél
MAROS-VÁSÁRHELYT.

KALVIN-SZÖVETSÉG

Budapest, IX., Kálvin-tér 7.

Elnökök: Kenev Béla, erdélyi ref. püspök, Kovácsy Sándor a budapesti ref. egyház főgondnoka.

Ügyvezető alelnök: Bernát István or. orsz. képviselő.

Ügyvezető titkár: pálóczi Horváth Zoltán dr. ügyvéd.

A Kálvin-Szövetség célja a magyar kálvinista egyház híveit — a socialis érzék fejlesztése és a vallásosság megerősítése által — a társadalmi bajok felderítése, megelőzése és orvoslása végett egyesíteni. A református vallású híveket társadalmi munkákra — az evangyéliom és Kálvin-szellemében a szeretet és puritán egyszerűség s a helyes jog- és kötelességérzet segítségével — előkészíteni, kiképezni, nevelni és rábírní.

Célja felolvasások, vándorgyűlések és vallásos összejövetelek tartása, socialis tantolyamok rendezése, socialis kérdésekről szóló és vallásos művek kiadása.

Az egyházközségekben mutatkozó vallásos, gazdasági és társadalmi bajok orvoslása céljából vallásos és szórakoztató körök, egyletek s községi Kálvin-Szövetségek alakítása. Mindazok részére, a kik támogatásra szorulnak, otthonok, menedékhelyek s védelmi intézmények létesítése, vagy kezdeményezése, a munkásosztály művelése és védelme, a kivándorló hitsorsosok felvilágosítása és védelme.

Arra törekszik, hogy az egész ország kálvinistaságát egy táborba tömörítse s az egyházat erősítse, fejlessze, építse — ez által eleven, létkető vallásos életet teremtsen. De emellett gazdaságilag is kívánja a ref. híveket erősíteni s ezért a gazdaszövetségek, gazdasági, hitel- s más szövetkezetek létesítését előmozdítani igyekszik.

A szövetség tagja lehet minden magyar honpolgár, — férfiak, nők, ifjak — egyaránt, továbbá egyházi és iskolai hatóságok, gyülekezetek, egyesületek, körök, ha az egylet céljait előmozdítani törekszenek s tagsági kötelezettségüknek eleget tesznek.

Örökös tagok egyszersmindenkora 500 kor., alapító tagok 150 koronát fizetnek, rendes tagok legalább évi 5 koronát, segítő tagok legalább évi egy korona tagsági díj fizetésére vállalnak kötelezettséget.

Taggyűjtő levek s ismertető füzetek a budapesti ref. lelkészi hivataltól kérhetők (Kálvin-tér 7.) valamint P. Horváth Zoltánnal, mint a szövetség ügyvezető titkáránál is (IV. Ferencz József-rakpart 24.) kaphatók, s ugyanitt lehet tagul jelentkezni.

A tagok a választmány által időről-időre megállapított tagilletményben (hasznos és különféle vallásos és társadalmi kérdéseket ismertető munkák) részesülnek.

Lépjén be mindenki a Kálvin-Szövetségbe, a ki jó reformátusnak tartja magát!

Unghváry József

szőlőtelepén és gyümölcs-faiskolájában,

Cegléd (Pestmegye) ez év őszén és tavaszán nagyobb mennyiségű (300-350 ezer darab) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra, 1-5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, eper, savanyu szeder, bolvillei körte, azarol-galagonya, birs, laposnya, mandula, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földi-eper — számóca, — ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, pyramis-eper, gömb-akác, pyramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5-30, igen erősek 40-50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1-3 éves magcsemeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, besztercei szilva, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy — Prunus Mahaleb — sárga barack, mandula, Prunus Myrabolána, galagonya és kökény, ezek árai erősségük szerint 100 drb 80 krtól 1 frt 80 krig, 1000 darab 7 frttől 17 frtig. Lepényfa — Gleditschia triacanthos — és akác, áthatlan sövény készítésére igen alkalmas 1-3 évesek, igen nagy készlet — kb. 3 millió. — Ennek ára 1000 drb 1 frt 50 krtól 5 frtig. Sorjának használható akác 200-220 cm. magas, 1 drb 20 kr., 100 drb 18 frt, 1000 drb 170 frt. Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 darab 40-60 kr. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor és csemegeszőlővessző, teljesen beérett, sima 1000 drb 4 frttől 7 frtig, gyökeres 20 frttől 25 frtig. Tessék árjegyzéket kérni!

Nyomatott a „Kossuth nyomdában“ (Tulajdonos Adi Árpád) Marosvásárhelyt.